

**1112** (2021-2022) – Nr. 1  
ingediend op 26 januari 2021 (2021-2022)

## **Verslag van de gedachtewisseling**

namens de Commissie voor Economie, Werk,  
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie  
uitgebracht door Imade Annouri

over de evaluatie van de coronamaatregelen  
en de verdere aanpak van de coronacrisis  
in de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap  
en Innovatie en Werk en Sociale Economie

---

*Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:*

*Voorzitter:* Robrecht Bothuyne.

*Vaste leden:*

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;  
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;  
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;  
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;  
Meyrem Almaci, Imade Annouri;  
Caroline Gennez.

*Plaatsvervangers:*

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;  
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;  
Stijn De Roo, Loes Vandromme;  
Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;  
Johan Danen, Björn Rzoska;  
Els Robeyns.

*Toegevoegde leden:*

Kim De Witte.

## INHOUD

|      |                                                 |    |
|------|-------------------------------------------------|----|
| I.   | Toelichting door minister Hilde Crevits .....   | 4  |
| 1.   | Economische impact .....                        | 4  |
| 2.   | Steunmaatregelen .....                          | 5  |
| 2.1. | Overzicht gebruik beschermingsmaatregelen ..... | 5  |
| 2.2. | Vlaams beschermingsmechanisme 11 .....          | 5  |
| 2.3. | Overbruggingslening .....                       | 6  |
| 3.   | Werk en Sociale Economie .....                  | 7  |
| II.  | Bespreking .....                                | 8  |
| 1.   | Tussenkomen van de leden .....                  | 8  |
| 1.1. | Tussenkomen van Andries Gryffroy .....          | 8  |
| 1.2. | Tussenkomen van Maurits Vande Reyde .....       | 9  |
| 2.   | Antwoorden en replieken .....                   | 9  |
| 2.1. | Antwoorden van minister Hilde Crevits .....     | 9  |
| 2.2. | Replieken .....                                 | 10 |
|      | Gebruikte afkortingen .....                     | 11 |

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op [www.vlaamsparlement.be](http://www.vlaamsparlement.be)

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie hield op 13 januari 2022 een gedachtewisseling met Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de evaluatie van de coronamaatregelen en de verdere aanpak van de coronacrisis in de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie en Werk en Sociale Economie.

*(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)*

De presentatie van minister Hilde Crevits is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op [www.vlaamsparlement.be](http://www.vlaamsparlement.be).

De gedachtewisseling werd voorafgegaan door een bespreking van het verslag van het Rekenhof over de steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 37-B/1) en een gedachtewisseling over het eindrapport 'Evaluatie coronamaatregelen VLAIO - Impact van de steunmaatregelen', dat werd opgesteld door onderzoekers van de Technopolis Group, de KU Leuven en de ULB. Daarover wordt afzonderlijk verslag uitgebracht.

## **I. Toelichting door minister Hilde Crevits**

De minister geeft een update over de impact van de coronamaatregelen en de beschermingsmaatregelen die in voorbereiding zijn. Ze zal volgende onderwerpen bespreken: de mogelijke economische impact van de nieuwe coronagolf en de daarbij opgelegde beperkingen aan bedrijven, de stand van zaken van de voorziene steunmaatregelen en een korte stand van zaken betreffende de arbeidsmarkt.

### **1. Economische impact**

Er wordt gevreesd dat de opeenvolgende vierde en vijfde coronagolf de golven teveel aan het worden zijn en dat de veerkracht van de bedrijven uitgeput geraakt. In elk geval zet het geheel van de beperkende maatregelen duidelijk een domper op het snelle economische herstel van de afgelopen maanden.

Uit de getoonde grafiek blijkt dat in december 2021 een erg belangrijke terugval in het consumentenvertrouwen en het ondernemersvertrouwen werd vastgesteld. De terugval is voorlopig echter nog beperkt. De beide conjunctuurindicatoren blijven nog steeds noteren boven het niveau van 2019 en voorgaande jaren. Het vertrouwen is geschokt maar blijft nog intact, besluit de minister.

In de economische prognoses van einde 2021 gaat de Nationale Bank uit van een eerder optimistisch scenario voor 2022. De nieuwe coronagolf zorgt voor een ernstige vertraging van de groei in het vierde kwartaal van 2021 en het eerste kwartaal van 2022. In het voorjaar van 2022 zou de groei zich eerder snel moeten herstellen tot het eerder verwachte niveau. In elk geval zal 2021 met een bbp-groei van 6,1 procent een recordjaar zijn. Ook de prognoses voor 2022 en 2023 zijn zeer gunstig (slide 5).

Er zijn op dit moment dus geen redenen om te stellen dat deze laatste coronagolf de economie bijzondere bijkomende schade zal bezorgen. Dit moet uiteraard nauwgezet opgevolgd worden.

## 2. Steunmaatregelen

De minister verwijst naar de gedachtewisselingen van 2 en 9 december 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1101/1). Daarin heeft ze al toegelicht dat er een principebeslissing werd genomen over het instellen van een globalisatiemechanisme voor 2021. De voorbereidingen hiervoor worden opgestart.

### 2.1. Overzicht gebruik beschermingsmaatregelen

De minister toont een tabel met een overzicht van het aantal toegekende aanvragen en de uitgekeerde bedragen per maatregel. Sinds de start van de coronacrisis werd al bescherming geboden aan 192.000 ondernemers. In het kader van 582.000 dossiers werd in totaal meer dan 2,5 miljard euro uitgekeerd. Dat zijn enorme bedragen, die volgens de minister de discussie over de controles en de snelheid van uitbetaling in perspectief plaatsen. Er werd gekozen om de uitbetalingen automatisch te laten verlopen omdat snel moest worden gehandeld. Daar zijn nadelen aan verbonden. Maar anderzijds had men nooit 582.000 dossiers kunnen uitbetalen indien er vooraf een manuele controle diende te gebeuren.

De getoonde cijfers voor het Vlaams beschermingsmechanisme 10 en voor het globalisatiemechanisme 2020 zijn nog voorlopig omdat VLAIO nog met de verwerking bezig is. Voor het zeer selectieve Vlaams beschermingsmechanisme 10 werd in de periode van juli tot en met september 2021 in 442 dossiers meer dan 8 miljoen euro bescherming uitgekeerd.

In het kader van het globalisatiemechanisme 2020 werd er ondertussen 38,6 miljoen euro uitbetaald aan 241 ondernemingen, dat is een gemiddelde van ongeveer 160.000 euro aanvullende steun per bedrijf.

Ondertussen wordt ook de inspectiestrategie verder uitgerold. VLAIO controleerde op basis van de risicoanalyse al meer dan 19.000 dossiers met knipperlichten. Dit gaf aanleiding tot ongeveer 14.000 terugvorderingen voor meer dan 110 miljoen euro. Daarenboven werden 212 dossiers overgemaakt aan de Centrale Dienst voor de Bestrijding van Corruptie omdat er een vermoeden van fraude was. VLAIO heeft ook twee ondernemingen voor vijf jaar uitgesloten van steun. Het is de eerste keer dat dit gebeurt. De controles zullen gestaag worden voortgezet. De minister steunt het voorstel van het Rekenhof om te controleren tot op het niveau waarop dit niet meer rendabel is. Op dit moment loopt nog een vacature voor de bijkomende aanwerving van negen inspecteurs.

De minister zal Exceltabellen ter beschikking stellen zodat iedereen over de meest actuele gegevens over de uitbetalingen en terugvorderingen kan beschikken. Hierover zijn er ook een aantal schriftelijke vragen ingediend maar de minister opteert ervoor om alle informatie publiek beschikbaar te stellen.

### 2.2. Vlaams beschermingsmechanisme 11

Er wordt een Vlaams beschermingsmechanisme 11 voorbereid voor de steunperiode van 20 november tot en met 31 december 2021. De Vlaamse Regering keurde dit principieel goed en op 10 januari 2022 gaf de Europese Commissie een positieve beschikking. Er zullen nog aanpassingen worden doorgevoerd wat betreft de in aanmerking komende sectoren. De doelstelling is om de aanvraagapplicatie via VLAIO open te stellen tegen half februari 2022. De minister toont een slide met een overzicht van de voornaamste kenmerken en het toepassingsgebied van het Vlaams beschermingsmechanisme 11. Bij een omzetverlies van 60 procent in de getroffen periode en van 30 procent in het gehele vierde kwartaal van 2021 bekomen ondernemers tien procent van de referentieomzet. De uitzondering voor starters blijft behouden en de steun wordt geplafonneerd op de bedragen uit het

verleden. Er wordt selectiviteit toegepast en enkele financieel gezonde bedrijven worden uitbetaald. De uitkering wordt ook afhankelijk gemaakt van een voorafgaande controle, wat betekent dat de uitbetaling iets meer tijd in beslag zal nemen.

Er is ook selectiviteit in de doelgroep. Daar moeten nog aanpassingen aan gebeuren omdat er nog extra maatregelen werden genomen. Voor de verplicht gesloten sectoren is er steun op basis van de aangetoonde referentieomzet, die pro rata wordt berekend voor de effectieve sluitingsperiode.

De actualiseringen die nog zullen worden doorgevoerd, hebben voornamelijk betrekking op de sectoren die in aanmerking komen. De Overlegcomités van eind december 2021 hebben daaraan immers nog een aantal aanpassingen doorgevoerd. Het getoonde schema vermeldt in het rood de uitbreidingen, met voornamelijk een aantal verplichte sluitingen in de vrijetijdssector. De verplichte sluiting van bioscopen en cultuurhuizen werd na de uitspraak van de Raad van State teruggedraaid. Er zal dus moeten worden bekeken hoe dit correct kan worden gemoduleerd. Het Overlegcomité zal in de eerste helft van januari van 2022 de situatie evalueren. De minister zal aan de Vlaamse Regering voorstellen om de beschermingsmaatregel te verlengen tot zolang de beperkingsmaatregelen lopen.

### 2.3. Overbruggingslening

Er werd ook een nieuwe maatregel voorbereid voor de ondersteuning van de liquiditeit van ondernemingen, namelijk de overbruggingslening. Die maatregel werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 december 2021 en kreeg een positieve beschikking van de Europese Commissie op 11 januari 2022. De minister bereidt nu de agendering van de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering voor. De aanvragen zullen vermoedelijk mogelijk zijn in de loop van februari 2022.

De minister toont een slide met de doelstelling en de voornaamste kenmerken van de overbruggingslening. Het gaat om financieringsnoden voor dringende investeringen, aankopen voor herbevoorrading of werkkapitaal voor vaste kosten zoals handelshuur en diensten. De voornaamste voorwaarden en kenmerken van de heropstartlening zijn overgenomen. Dat betekent dat de lening bestemd is voor gezonde ondernemingen, dat de rentevoet 1 procent bedraagt, dat de lening minimum 10.000 euro moet bedragen en maximum 400.000 euro, dat afhankelijk van de grootte twee leningen kunnen worden aangegaan, dat de looptijd twee of drie jaar bedraagt met een gratieperiode van twaalf maanden. Voor de overbruggingsleningen wordt in een kapitaal van honderd miljoen euro voorzien.

De Vlaamse Regering wil de economische impact van de coronamaatregelen blijven milderen om een snel herstel te ondersteunen. Samen met de commissieleden heeft de minister geluisterd naar de voorafgaande gedachtewisseling met de onderzoekers van het consortium rond de Technopolis Group, die hebben toegelicht dat de Vlaamse maatregelen lonen voor zowel de veerkracht van de bedrijven als voor het herstel van Vlaamse economie.

Er was ook een bespreking van het rapport van het Rekenhof over de steunmaatregelen. Het Rekenhof heeft in zijn analyse vooral de focus gelegd op de processen bij de coronasteunmaatregelen. De minister hecht een groot belang aan de vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof. Daar waar dit mogelijk is, tracht de minister hier rekening mee houden bij de verdere uitrol van het beleid. Als voorbeelden geeft ze het stopzetten van de forfaitaire steun, de koppeling met databanken en de grondige herziening van de controleaanpak. Ondertussen is er ook een stabiele en goede taakverdeling met de federale overheid zodat een maximale complementariteit van de maatregelen wordt gegarandeerd. Maar de aanbevelingen van het Rekenhof moeten zeker ook verder worden opgevolgd en geïntegreerd

in het risicobeleid van onder meer VLAIO. De minister zal daar op toezien. Onder-tussen blijft een gerichte bescherming voor de getroffen bedrijven belangrijk voor de minister.

### 3. Werk en Sociale Economie

De Vlaamse arbeidsmarkt houdt zich volgens de minister zeer sterk tijdens de coronacrisis. Dat blijkt in eerste instantie uit de werkzaamheidsgraad. Deze bereikt een piek van 76 procent, een cijfer dat hoger ligt dan het pre-coronaniveau. Er zijn vandaag maar liefst 2.873.020 Vlamingen aan het werk. Er worden belangrijke stappen gezet naar de beoogde werkzaamheidsgraad van 80 procent.

Er is echter een belangrijke schaduwkant aan deze arbeidsmarktsituatie. De krapte op de arbeidsmarkt is immers helemaal terug van weggeweest. Dat betekent een historisch laag aantal niet-werkende werkzoekenden en heel veel openstaande vacatures die moeizaam of niet ingevuld geraken. De minister toont een overzicht van de voornaamste cijfers. Het aantal bij VDAB gemelde vacatures bedraagt 28.900 en het aantal werkzoekenden 181.792.

Als men kansen wil blijven bieden voor groei en welvaart moet deze situatie op de arbeidsmarkt volgens de minister nu worden aangepakt. Er is een breed pallet aan maatregelen in stelling gebracht rond neet-jongeren, zij-instromers, personen met gezondheidsproblemen, leefloongerechtigden, langdurig werkzoekenden en mensen met een arbeidsbeperking.

Maar evengoed is het nodig om ervoor te zorgen dat mensen die aan het werk zijn ook werkelijk aan de slag blijven. Daarom wordt met de sociale partners onderhandeld over een nieuw sociaal akkoord. Er wordt gewerkt rond vier cruciale pijlers: activering, opleiding voor loopbaanversterking, werkbaar werk en interregionale mobiliteit en economische migratie. Werken moet meer lonen en daarvoor zijn er de jobbonus, de jobbonus+ en de uitgebreide transitiepremie. De recent goedgekeurde wijziging van het VDAB-decreet moet een boost geven aan de werking (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1041/1-3).

De minister benadrukt dat de opleidingsdeelname moet verhogen. Uit het opleidingsrapport van het schooljaar 2020-2021 kwamen er alvast enkele hoopgevende signalen. Zo waren er ruim 96.000 terugbetalingsaanvragen voor het Vlaams opleidingsverlof. Bijna 65.000 aanvragen zijn al goedgekeurd en die zijn goed voor maar liefst 45.000 deelnemers. Het actieplan Levenslang leren wordt stapsgewijs uitgerold.

Wat werkbaar werk betreft, krijgt het instrument van de werkbaarheidscheques traag maar gestaag voet aan de grond.

Ook binnen de sector van de sociale economie worden volgens de minister belangrijke inspanningen geleverd. Deze week werden 66 innovatieve projecten goedgekeurd ten bate van de sociale-economieondernemingen, voor een subsidiebedrag van bijna 10 miljoen euro.

De onrustwekkende stijging van de besmettingscijfers heeft ook een stevige impact op de werkvloer. De minister had hierover al overleg met de sociale partners. De werkgeversorganisaties vragen vooral een tijdelijke flexibilisering van werk. De minister ondersteunt hun bezorgdheid en wil, als blijkt dat hier nood aan is, vanuit Vlaanderen het overleg met de Federale Regering faciliteren en een sensibiliserende rol opnemen rond bijvoorbeeld het opstellen van bedrijfscontinuïteitsplannen.

Ook telewerk blijft een belangrijk middel om de verspreiding van het coronavirus af te remmen. De recente cijfers tonen aan dat de telewerkverplichting bijzonder goed wordt nageleefd. Toch is de minister opgelucht dat de mogelijkheid werd behouden om één terugkomdag per week te organiseren voor elke werknemer. Ook op toekomstige Overlegcomités zal de minister deze maatregel blijven verderdigen.

## **II. Bespreking**

### **1. Tussenkomsten van de leden**

#### **1.1. Tussenkomst van Andries Gryffroy**

*Andries Gryffroy* verwijst naar de voorafgaande gedachtewisseling over de studie van de Technopolis Group en het verslag van Rekenhof. Hij beschouwt deze studies als een inspiratiebron voor de gedachtewisseling met de minister. Het lid begrijpt de aanbevelingen voor de toekomst maar meent dat men voor de reflectie over het tijdens de eerste golf gevoerde beleid even in de tijd moet terugkeren. In maart 2020 was er een paniekgolf en moesten op zeer korte termijn beslissingen worden genomen. Dan kunnen er fouten worden gemaakt. Maar niet reageren was misschien een veel grotere fout geweest. Dat snel een steunmaatregel werd genomen, had ook een signaalfunctie. Ondernemers kregen de boodschap dat de overheid opnieuw zou ingrijpen bij een nieuwe crisis. Het lid beschouwt de rapporten dan ook als een interessante bijdrage voor de bijsturing van het toekomstige beleid, eerder dan als een kritiek op het beleid dat in de beginperiode werd gevoerd.

Uit de presentaties van de onderzoekers van het consortium rond de Technopolis Group en het Rekenhof onthield *Andries Gryffroy* twee belangrijke elementen die hij aan de minister wil voorleggen.

Vooreerst is er de ontsluiting van data. VLAIO zet nu al in op artificiële intelligentie. Maar analyse op basis van AI werkt volgens het lid enkel wanneer de gegevens ontsloten en beschikbaar zijn. Uit de toelichting bleek dat de RSZ bijvoorbeeld niet kan meedelen hoeveel dagen tijdelijke werkloosheid er waren. Dat is een probleem dat zich vooral situeert op het federale niveau, dat over de meeste data beschikt. Wanneer het lid dit vergelijkt met de beschikbare informatie over bijvoorbeeld het gebruik van de Winwinlening dan stelt hij vast dat de Vlaamse data goed ontsloten zijn. Het lid maant de minister aan om in overleg te gaan met het federale niveau om de RSZ-gegevens en andere relevante data (btw, financiële gegevens enzovoort) veel sneller te ontsluiten.

*Andries Gryffroy* is geschrokken van het grote aantal risicovolle dossiers. Er zou te weinig worden ingezet op inspectie. De minister gaf al aan dat de procedure voor de aanwerving van negen bijkomende inspecteurs loopt. Het lid vraagt zich af of dat wel een goede oplossing is. Wat is bijvoorbeeld de minimale tewerkstellingsduur bij een dergelijke aanwerving? Zou er niet beter voor een bepaalde periode met externe bedrijven worden gewerkt voor deze controles?

De controles zijn bovendien post factum. Het zou beter zijn meer preventief te werken. Maar het lid beseft dat men nooit iedere burger of ondernemer zal kunnen controleren. Voor de steunmaatregelen bij verplichte sluiting moet men een verklaring op eer geven. De vraag is of dat voldoende is. Het lid kent voorbeelden van ondernemers die niet in aanmerking komen maar de steun toch aanvragen. Er zou kunnen worden overwogen om – naast de verklaring op eer – ook een attest door de accountant of bedrijfsrevisor van de betrokken onderneming te vragen. De meeste bedrijven doen hoe dan ook een beroep op een externe accountant of bedrijfsrevisor. Op die manier kan er een bijkomende zekerheid worden ingebouwd

zonder dat er daar grote kosten aan verbonden zijn. Daardoor zou het aantal risicovolle dossiers kunnen worden beperkt.

## 1.2. Tussenkoms van Maurits Vande Reyde

*Maurits Vande Reyde* wil beklemtonen dat de noodplannen bij personeelstekort erg belangrijk zijn. De personeelsuitval is al volop aan de gang in de bedrijven. Het lid is tevreden dat de minister hierover met de sociale partners in overleg is gegaan en hoopt dat hier spoedig resultaten uit zullen voortkomen.

Het lid pleit voor een werkbaar stappenplan waardoor de personeelsuitval beheersbaar blijft. Aan een dergelijk plan wordt gewerkt in de zorgsector maar die strategie moet worden uitgebreid tot de gehele economie. Anders dreigt de economie de komende weken de facto in een lockdown te belanden wegens de personeelsuitval door omikron.

## 2. Antwoorden en replieken

### 2.1. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* meent dat de opmerking van Andries Gryffroy over de ontsluiting van gegevens terecht is. Er is overleg met de federale overheid om de relevante data veel sneller te bekomen. Dat is immers noodzakelijk om een degelijk beleid te kunnen voeren.

De minister sluit zich aan bij de opmerking dat de steunmaatregelen in de beginperiode een positief effect op het ondernemersvertrouwen hebben gehad. Aanvankelijk dacht iedereen dat de steun bij verplichte sluiting maar voor een zeer korte periode nodig zou zijn. Daarom werd er gekozen voor een forfaitaire steun die snel kon worden uitbetaald. Naarmate de coronacrisis langer duurde, veranderden die inzichten en rezen ook in de samenleving vragen over de billijkheid van forfaitaire steun ongeacht de grootte van de onderneming. Daarna werd overgeschakeld op andere steunmaatregelen. Achteraf kan die analyse worden gemaakt, maar de minister weet niet of men het anders had kunnen aanpakken. Er werd gebruikgemaakt van bestaande instrumenten waarvoor geen extra regelgeving vereist was. De Vlaamse Regering moest snel schakelen en de VLAIO-medewerkers hebben dat op een uitstekende manier uitgevoerd, aldus de minister.

De minister betreurt dat sommige ondernemers misbruik hebben gemaakt van het feit dat er snel moest worden gewerkt. Tienduizenden ondernemers hebben de regels correct gevolgd maar een aantal heeft misbruik gemaakt van de verklaring op eer om een vergoeding te krijgen. Daarom is de minister nu genooddaakt om veel forser te controleren.

Andries Gryffroy stelde ook een vraag over een eventuele uitbesteding van de controles. De minister meent dat het goed is dat VLAIO die expertise bij zich houdt en over voldoende personeelsleden beschikt die daarvoor worden opgeleid. Voor het Vlaamse beschermingsmechanisme 10 werd inzage in de btw-aangifte gevraagd en ook in 2022 zal dit worden toegepast. Hierdoor is er volgens de minister een veel betere voorafgaande controle. Bij het Vlaams beschermingsmechanisme 11 wordt bovendien een attest van de accountant gevraagd voor het aantonen van het omzetverlies van 60 procent.

De minister antwoordt aan Maurits Vande Reyde dat het opstellen van noodplannen momenteel in de handen van de sociale partners ligt, die hierover de onderhandelen in de Groep van Tien. Veel van de vragen van de werkgevers betreffen federale bevoegdheden. De minister staat klaar om te ondersteunen en stelde ook al voor

om extra maatregelen te nemen – zoals destijds de inzet van tijdelijk werkzoekenden in de landbouwsector. De minister houdt de vinger aan de pols bij dit overleg.

## 2.2. Replieken

*Andries Gryffroy* merkt op dat zijn voorstel tot attestering door accountants vooral betrekking heeft op eventuele nieuwe, laagdrempelige ondersteuning bij een volgende zware crisis. Is de minister bereid om dat ook in dergelijke situaties te vragen? Dit kan helpen vermijden dat bedrijven steun aanvragen waarvoor zij niet in aanmerking komen.

Minister *Hilde Crevits* antwoordt dat dit kan worden overwogen. Al moet men er zich ook van bewust zijn dat niet alle bedrijven, zoals bijvoorbeeld kleine horeca-zaken, een accountant hebben. Met de kennis die de minister nu heeft, is het belangrijk om op voorhand voldoende controlemechanismen in te bouwen.

Door in maart 2020 zo snel te schakelen werd een vertrouwensrelatie opgebouwd met de ondernemers, wat ook positieve effecten heeft gehad. Ze herhaalt dat bij aanvang van de steunmaatregelen werd uitgegaan van een heel korte periode. In die context leek een snelle, automatische en forfaitaire uitbetaling de beste maatregel. Destijds was er ook veel lof voor de snelle uitbetaling in tienduizenden dossiers. In andere landen en regio's is dat trager op gang gekomen. Maar er is inderdaad de vaststelling dat er door een aantal ondernemers misbruik van werd gemaakt. Vandaar ook de beslissing om op basis van omzetverlies te gaan werken.

*Tom Ongena* merkt op dat het Vlaams beschermingsmechanisme 11 loopt voor de periode tot 31 december 2021. Het lid vermoedt dat wordt nagedacht over een twaalfde beschermingsmechanisme, er zijn immers nog altijd verplicht gesloten sectoren.

Momenteel wordt gesproken over de coronabarometer, die zou aangeven welke sectoren bij een bepaalde epidemiologische situatie moeten sluiten. Wordt er ook overwogen daar een 'steunbarometer' aan te koppelen? Afhankelijk van de fase zou dan een bepaald steunmechanisme in werking kunnen treden. Het lijkt Tom Ongena nuttig dit te bekijken en voor te bereiden.

Minister *Hilde Crevits* wijst erop dat die vraag recent ook aan minister-president Jan Jambon werd gesteld in de plenaire vergadering (*Actuele vragen* VI.Parl. 2021-22, nr. 252). De minister-president gaf aan dat hij de steunmaatregelen liever niet wil koppelen aan de coronabarometer die samen met de federale overheid wordt ontwikkeld. Minister Hilde Crevits staat hier absoluut achter. De Vlaamse steunmechanismen verschillen van die van de andere gewesten. Er wordt op Vlaams niveau een kader gecreëerd waarbinnen steun wordt verleend en die steun is gekoppeld aan een omzetverlies van zestig procent. Het is een bewuste keuze dit zo eenvoudig en herkenbaar mogelijk te houden voor alle betrokkenen. Er is een andere regeling voor verplicht gesloten sectoren of sectoren waaraan exploitatiebeperkingen worden opgelegd. De minister vindt dit goede richtlijnen, die samen het Vlaamse draaiboek vormen dat bepaalt welke maatregel wanneer in werking treedt. Ze wil dit los van de coronabarometer zien.

Robrecht BOTHUYNE,  
voorzitter

Imade ANNOURI,  
verslaggever

**Gebruikte afkortingen**

|       |                                                            |
|-------|------------------------------------------------------------|
| AI    | artificiële intelligentie                                  |
| bbp   | bruto binnenlands product                                  |
| neet  | not in education, employment or training                   |
| PMV   | ParticipatieMaatschappij Vlaanderen                        |
| RSZ   | Rijksdienst voor Sociale Zekerheid                         |
| VDAB  | Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding |
| VLAIO | Agentschap Innoveren en Ondernemen                         |